

Blandinger.

En Maade at dyrke Kartofler, hvilken synes passende for smaae Lodder.

Lægge-Kartofler af Middel-Størrelse udsøges, og blødes i Vand eller i Gjødningsfast, fra 8 til 12 Timer. Derved indsuge de en Deel nærende Saft, som i tørre Aaringer kommer dem tilgode. Efter at Jorden er vel gravet eller pløiet, gjøres Rønder i den, som naar man planter Silerie, 9 Tommer dybe og i 18 Tommers Afstand. Jorden, som er opkastet af Rønderne, bliver liggende mellem disse, hvis Bund graves med det samme at Kartoflerne lægges deri, 4 til 5 Tommer dybt og 12 Tommer fra hverandre. Efter at Kartoflerne ere lagte, bringes Gjødningen i Rønderne og naar Kartoffeltoppene have naaet 6 Tommers Høide, kastes Jorden, der ligger mellem Røderne, lidt efter lidt til dem, indtil Ageren er ganske jevn. — Saa omhyggelig Dyrkning, som denne, kan neppe forfeile at give rigelig Afgrøde.

D.

Kalvekasting.

(Af et Brev fra en Meierieforpagter ved Aarhus til Udgiveren, dat. 23de Februar 1829.)

Af 100 Meieriekøer har jeg til Dato 18, der have kastet og ifkun 9, der have kælvet ordentligt, og 4 af disse Kalve har jeg maattet slagte strax efter Fødselen, da de ikke kunde leve. Jeg veed ei Aarsagen til denne Kalvekasting. Vel blev alt mit Foder flere Gange gjennemblødt sidste Sommer, men det kom dog tørt i Huus og befindes ogsaa ganske friskt nu ved Opfodringen. Foderet kan derfor ikke tillægges Skylden, saameget mindre som 4 af Køerne allerede kastede inden de bleve indbundne og 2 have kastet, hvis Hovedfoder har været Kartofler. Ikke heller kan jeg troe, at det er Smitte, da Køerne staae i 3 Huse og der kastes i dem alle. Vilde D. B. fremsætte det Spørgsmaal i landoekonomiske Tidender: "Om Nogen kunde opgive den sande Aarsag til Kalvekasting og Sorebyggelse midt derimod?" og derved muligen bevirke et fyldestgjørende Svar, da vilde De forbinde saavel mig som Enhver, der holder Køer.

En Erfaring angaaende Boghveden, anvendt til Foder for Saar.

(Af et Brev, dat. 5te Mai 1829).

En Bonde i Egnen mellem Randers og Ho-

broe, som først for et Par Aar siden begyndte at dyrke Boghvede, hvilken Sæd hidtil var lidet bekjendt i den Egn, bemærkede omtrent for 14 Dage siden, at alle hans Faar vare paa nogle Dage blevne som dorste, at Dreene paa dem vare røde og fløde, at de søgde at gnide dem alle vegne, o. s. v. Han formodede, at Aarsagen maatte være den, at han i tvende Dage havde givet dem Boghvedeavner, og han holdt derfor op dermed. I forrige Aar havde han dog ogsaa givet dem Boghvedeavner, og det uden mindste Skade, men — da stode de inde; i Aar derimod gik de ude og fik Avnerne om Aftenen naar de kom hjem. Efterat han var bleven opmærksom paa Faarenes betænkkelige Tilstand, holdt han dem sølgelig nu inde i nogle Dage, og saavidt Anmelderen veed er endnu intet af dem død. — I hans Faarestok var et eneste sort Faar med et sort Lam, som slet intet feilede.

Gamle Frugttræers Forbedring ved Gjødning.

Landhuusholdningselskabet modtog fra et af sine Medlemmer følgende Meddelelse: "I de sidste Aaringer ydede mine Frugttræer saa ringe Frugt saavel i Qvantitet som af Qvalitet, at jeg besluttede at bortrydde de ældre af disse og at forbedre de yngre; heldigviis havde jeg ikke Plads til de opgravede Træer og maatte saale-

des lade dem henstaae indtil videre. Smidlertid ybede jeg saavel de yngre som ældre den Pleie, jeg ansaae for nødvendig, og som bestod i følgende Behandling.

Et Par Aen om ethvert Træe lod jeg grave og bortføre Jorden, omtrent et godt Læs fra de større og forholdsmæssig fra de mindre Træer. I Jordens Sted blev strax henført, dog i Aen fra Stammen, $\frac{1}{2}$ Læs gammel vel sammenbrændt Gjødning og derpaa atter henført $\frac{1}{2}$ Læs god frisk Jord, som saaledes blev aflæsset at rundt om Træet dannede sig en Ring af Jord, der forhindrede Vædsken at trække fra Træet.

Hvad enten det nu er Omstikningen af Jorden, den gamle Gjødning, eller og den friske Jord eller endelig alle i Forening, kort, det er paafaldende at see den Forskjel der siensynlig er imellem Frugterne paa de saaledes behandlede Træer, i Fjor og i Aar, saavelsom Forskjellen imellem de Frugter, som ere vorede i det Dvarteer af min Have, hvori Træerne saaledes ere behandlede og de andre Dvarterer, hvorhen jeg af Mangel paa brugelig Gjødning ikke har naaet. Saaledes har jeg forbedret henved 200 Frugttræer og agter at behandle Resten ligedan, da det forekommer mig at denne Møie rigelig lønner sig." — Selskabets Have-Committee, hvis Betænkning blev afæstet, bemærkede, at den her opgivne Fremgangsmåde, som ikke er ny eller ubekjendt, ei

bør ubetinget anbefales, da den hos adskillige Træsarter muligt kunde forårsage Brand eller Kræft paa Kjernefrugttræer og Gummi-Flod paa Steenfrugttræer. Et af Committeeens Medlemmer yttrede, at dette Føretagendes Held tildeels beroer paa Beskaffenheden af den Jordart, hvori Frugttræerne staae, og tilføiede, at han selv tidligere havde gjort et lignende Forsøg; dog brugte han ikke gammel, men frisk Gjødning, som om Efteraaret, da Operationen foretoges, blev tilstrækkeligen blandet med den Jord, som fandtes paa Stedet. Han lod nemlig grave, i $2\frac{1}{2}$ til 3 Alens Afstand fra Træernes Stamme, en Grøft, $1\frac{1}{2}$ Fod bred og ligesaa dyb, og deri nedlægge en Blanding af frisk Gjødning og af den paa Stedet værende lette Sandjord. Forsøget lykkedes over al Forventning; de gamle kraftløse Æble- og Pæretræer bare fra den Tid af de skønneste Frugter.

Planteulds Anvendelse til Udstopninger.

Det har allerede længe været bekjendt, at den Snok eller Uld, som er besættet ved Frøene af den saakaldte Dunhammer eller Donnemors (*Typha latifolia*) kan anvendes til Udstopninger, men hidtil har dog denne Anvendelse af Planten ikke tildraget sig synderlig Opmærksomhed. Premierlieutenant F. E. v. Coch har den Fortjeneste

at have gjort heldige Forsøg dermed, i hvilken Anledning ham er tilkjendt et af Selskabets Hæderstegn; (see foran Pag. 334). Et Teppe og en Pude, udstoppede med denne Planteuld, foreviste han Selskabet; begge befandtes meget lette og temmelig elastiske. Da hans i Novbr. 1827 indsendte Anmeldelse indeholder den af ham brugte Fremgangsmaade med Plantens Indsamling og Behandling, meddeles den her: "For nogle Aar siden tilbrog en vis Plante, kaldet *Typha latifolia* sig min Opmærksomhed formedelst dens overordentlige Mængde Duun eller Uld, som Plantens Krone indeholdt. Jeg gjorde derfor nogle smaae Forsøg med sammes Uld, og udstoppede en liden Pude, hvilken jeg siden bestandig har brugt til at ligge paa, uden at samme i det mindste har forandret sig; dette synes da at være et Beviis for at Massen er af fornøden Barighed; dog kjendte jeg dengang endnu ikke den Maade, hvorved Dunet erholder den tilbørlige Lethed og som først gjør Massen ret brugbar,

Planten vorer næsten overalt i Danmark i stor Mængde og besidder aldeles ingen skadelige Egenskaber, men skal derimod paa nogle Steder blive brugt som et Gigt bortdrivende Middel. Ulden, som erholdes af een Plante, udfylder uden Sammenpræsning et Rum af en Cubik-Fod, og har jeg til det, til Bedømmelse medfølgende Teppe brugt 80 Planter, hvilke man

letteligen samler paa en halv Time. Planten indsamles i November og December Maaned, skilles strax ved det udbendig siddende Frøe, da saadant ellers vilde gjøre Dunet tungt og formindste den nødvendige Elasticitet; derpaa tørres den fuldkommen vel, enten ved Kaffelovnen eller i en Bagerovn; derefter aftages Dunet og kommes i en Tønde eller et Kar, hvor det med et Riis pidskes for fuldkommen at gjøres levende og skilles ved de mueligen tilbageblevne Frøforn; efter denne Behandlingsmaade er det færdigt til Afbenyttelse. Ulden modtager ikke let nogen Fugtighed, og en stoppet Pude kan ligge i flere Timer under Vand, uden at man, naar det ydre Løi igjen er blevet tørt, mærker nogen synderlig Forandring paa Fyldningen.

I hvorvidt nu denne Plantens Afbenyttelse, kunde være nyttig og gavnlig, især for den fattige Landmand, indstiller jeg til det Kongelige Landhuusholdningselskabs Bedømmelse."

Huusmaars Ødelæggelse.

I Løbet af 4 Aar har Jæger Martin Wensel paa Grevskabet Bedelsborg i Fyen ødelagt ikke mindre end 310 Stykker Huusmaar. Hans Virksomhed i den Henseende paaaffjønede Selskabet med en Præmie (see foran Pag. 335) og opfordrede ham derhos til at indberette den

Maade, hvorpaa han havde udført en saa heldig Fangst af disse skadelige Dyr, i hvilken Anledning han anmeldte: at Fangsten var skeet ved Hjælp af tvende dertil afrettede smaa Jagtstøvere, med hvilke han foretog Huus-Randsfagning, og naar Maaren da blev jaget frem af sit Skjul, har han skudt den med en Bøsse som et andet Stykke Wildt.

I n d h o l d.

	Pag.
E rfaringer om nogle Græsarters Dyrkning, ved Hr. Justitsraad, Landvæsens- og Liende-Commissair S. A. Fjellstrup	161.
M in Erfaring og Anskuelse angaaende Mergelen, af Hr. Proprietair H. C. Valentiner	175.
O m Sjyllands Studehandel, af Samme	185.
U dsigt over Landhuusholdningselskabets Forhandlin- ger fra 1ste Julii 1822 til ultimum Junii 1828 (Sluttet)	196.
O m Rust paa Kornet	337.
B landinger	340.
